

WAT ECHT WERKT
(27 evidence based strategieën voor het onderwijs)

David Mitchell

In een notendop ...

‘Wat écht werkt’ beschrijft een selectie van strategieën die in goed onderwijs gebruikt worden. De auteur belicht telkens de strategie met het achterliggende idee, de link met de praktijk, én het wetenschappelijke bewijs. Ook mogelijke risico’s komen aan bod en er is veel ruimte gemaakt voor literatuurreferenties en leestips.

Alleen strategieën die bewezen hebben effectief te werken, zijn opgenomen in dit boek. Zo heeft Mitchell het onder andere over leren in groepen, co-teaching, directe instructie en formatieve toetsing. Maar hij besteedt ook ruim aandacht aan de invloed van een veilig klassenklimaat en een praktische inrichting van het lokaal.

Mitchell gaat op zoek naar goed onderwijs voor leerlingen met speciale onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in het gewoon onderwijs. Zijn conclusie is dat deze leerlingen grotendeels genoeg hebben aan ‘gewoon’ goed onderwijs. De methodes en strategieën die bewezen hebben te zorgen voor de grootste leerwinst bij alle leerlingen, komen in dit boek aan bod.

Over de auteur ...

David Mitchell is hoogleraar aan de Universiteit van Canterbury in Christchurch, Nieuw-Zeeland. Hij heeft meer dan 200 publicaties op zijn naam, vooral op het gebied van buitengewoon onderwijs en inclusief onderwijs. Hij heeft gastprofessoraten gehouden in verschillende landen, waaronder Schotland, Engeland, Verenigde Staten, Canada, Zweden, Japan en Singapore.

<http://www.education.canterbury.ac.nz/edstudies/people/mitchell.shtml>

Zeker lezen ?

- Methodes waarvan de meeste professionelen in onderwijs ‘aanvoelen’ dat ze werken, worden theoretisch onderbouwd. Hun effectiviteit wordt bewezen.
- De nadruk ligt bij het belang van goed onderwijs voor alle leerlingen. Aandacht voor leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften leidt zo tot beter onderwijs voor alle leerlingen in de klas.
- Bij elke strategie zit een alinea over ‘de praktijk’. Verwacht hier geen concrete verhalen uit de klas. Toch geven deze stukken een aanzet om de vertaling te maken naar de eigen klaspraktijk.
- Het boek nodigt professionelen in onderwijs uit om meer stil te staan bij de effectiviteit van hun onderwijs. Het daagt uit om de kwaliteit van het eigen lesgeven nauwkeurig te monitoren.

👍 De strategieën die beschreven worden, zijn vaak vrij gemakkelijk toe te passen in de praktijk. Het belang van hoge en duidelijke doelen, directe instructie, samen leren en geven van gerichte feedback wordt nog eens duidelijk onderstreept.

👍 Zeer veel verwijzingen en links naar aanvullende literatuur, filmpjes en websites. Die verwijzingen staan bij mekaar op het einde van elk hoofdstuk, zodat ze de leesbaarheid van het boek niet in de weg zitten.

👎 Vakdidactiek komt niet aan bod.

👎 Uitleg over verschillende leer- en ontwikkelingsproblemen ontbreekt. Daarvoor zijn natuurlijk andere werken voorhanden.

👎 Het boek leest niet gemakkelijk. Het is soms taai kost.

👎 Bij elke strategie zit een alinea over 'de bewijzen'. Hierin worden wetenschappelijke onderzoeken besproken. Vooral deze stukken zijn vaak moeilijk te doorworstelen, omdat ze weinig relevantie hebben voor de dagdagelijkse praktijk in de klas.

Te onthouden

De tips en strategieën uit het boek komen vaak logisch over. Toch worden ze zeker niet consequent toegepast in alle klaslokalen. Enkele voorbeelden :

- Laat leerlingen samenwerken om te leren. Leer dit proces wel actief aan en begeleid de leerlingen. De vaardigheden die nodig zijn om zinvol in groep te werken, ontwikkelen niet alle kinderen 'vanzelf'.
p. 44 : Je kunt niet verwachten dat alle leerlingen van een groep elkaar zullen respecteren of volledig deelnemen aan gezamenlijke activiteiten. Het is daarom belangrijk dat je vaardigheden in groepsprocessen onderwijst en het gebruik ervan nauwlettend in de gaten houdt, vooral in het begin en vooral met leerlingen met speciale onderwijsbehoeften.
- Respecteer de ouders en betrek hen bij belangrijke beslissingen over hun kind. Ouders hebben vaak een goed zicht op de problemen van hun kind. Vaak weten ze ook wat hun kind motiveert en helpt om te leren.
p. 83 : Ouders zijn belangrijke partners in het onderwijs aan hun kinderen. Ze hebben een fundamenteel recht om betrokken te zijn bij de belangrijke besluiten die hun kind aangaan.
- Leer je leerlingen hoe ze taken moeten maken en lessen moeten instuderen. Besteed aandacht aan ezelbruggetjes en andere manieren om het geheugen te trainen.
p. 106 : In het geval van leerproblemen helpen mnemonische technieken leerlingen een brug te slaan tussen hun gebieden van relatieve cognitieve zwakte (zoals het niet terug kunnen halen van eerder opgedane kennis of het onafhankelijke gebruik van een strategie).
- Oefen en herhaal regelmatig de basisleerstof. Daarbij is het belangrijk om regelmatig kort te herhalen. Gespreide herhaling heeft het meeste effect.

p. 120 : Oefen en herhaal behoort tot de cruciale elementen van het leren. Het wordt ondersteund door de onderzoeksliteratuur als een manier om leerlingen te helpen zich vaardigheden en concepten eigen te maken.

- Toets regelmatig, om gerichte en opbouwende feedback te kunnen geven aan de leerlingen.
p. 166 : Het hele punt van formatieve toetsing is feedback kunnen geven aan (a) leerlingen en (b) leraren. Het is daarom belangrijk dat je je leerlingen frequent monitort en regelmatig expliciete feedback geeft op hun begripsniveau of om ervoor te zorgen dat ze bij het samenwerken vergelijkbare feedback van klasgenoten krijgen. Zonder frequent te toetsen wat je leerlingen begrijpen, heb je geen notie van de effectiviteit van jouw onderwijs.